

Бабой О.В. Маслова І.А.

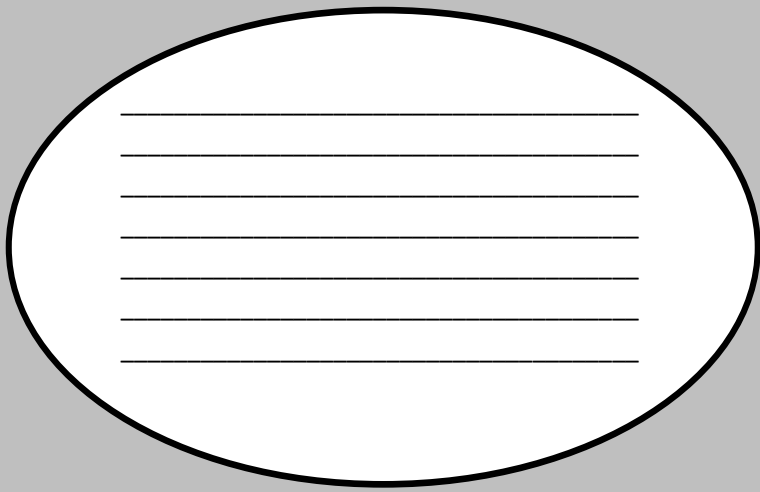
ЗОШИТ
з української мови

**Розви
вайка**

2 клас

І частина

A large white oval with a black border, centered on a gray background. Inside the oval, there are eight horizontal lines for writing, arranged in a vertical column.

РОБОЧИЙ ЗОШИТ
з української мови
для початківців

Рецензенти: Бурдужа О.Г., старший методист ДОЗ «Придністровський державний інститут розвитку освіти»; Мурзичева Л.М., викладач української мови та літератури вищої квал. категорії ПДУ ім. Т.Г. Шевченка.

Укладачі: Бабой Ольга Василівна, учитель української мови та літератури вищої квал. категорії;

Маслова Інга Андріївна, учитель української мови та літератури II квал. категорії.

Робочий зошит «Розвивайка» для 2 класу із двох частин є методичним посібником для вчителів, які працюють у загальноосвітніх школах Придністровської Молдавської Республіки.

Робочий зошит «Розвивайка» призначений для роботи з новими словами, містить завдання, виконуючи які, дитина легко сприймає та запам'ятовує навчальний матеріал.

Зошит складений із цікавих завдань, деформованих текстів, тематичних розмальовок, ігрових і логічних завдань, що дозволить перетворити навчання на захоплюючу гру спілкування.

Умовні позначення:

-- подумай

– прочитай

– дай відповідь на питання

– запиши

– робота в парі

– запам'ятай

Тирасполь, 2015.

Передмова

Зошит призначений для організації роботи учнів 2-го класу загальноосвітніх навчальних закладів із російською мовою навчання. Відповідає програмі (2014 року) та підручнику «Українська мова» О.Н. Хорошковської, Г.І. Охоти, Н.І. Яновицької. – (К.: Освіта, 2013).

Посібник допоможе ефективно засвоїти курс української мови, оскільки містить різноманітні завдання: мовні розминки, усні та письмові вправи, деформовані тексти, скоромовки, творчі завдання, загадки, ребуси, корисні додатки для вчителя та учня, багато ілюстрацій. Методичні рекомендації, призначені для вчителів, містять відповіді до складних завдань і корисні поради щодо викладання матеріалу уроків.

Зошит допоможе організувати навчальну діяльність другокласників у захопливій ігровій формі. Для розвитку навичок аудіювання до кожної теми пропонуються цікаві віршики та різноманітні завдання за їхнім змістом. Посібник також містить вправи, у яких учні мають висловити власну думку, поділитися враженнями із сусідом по парті або вчителем. Це дає можливість створити ситуації живого спілкування та відпрацювати лексико-граматичні навички. Працюючи із цим зошитом, учні відчуватимуть, що вивчати українську мову – це дійсно цікаво.

Урок 1. ПРИДНІСТРОВ'Я – РІДНИЙ ДІМ

1. Мовна розминка. Прочитай виразно.

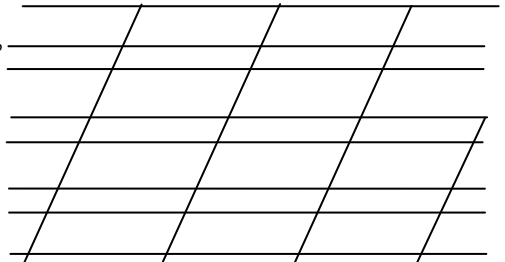
Придністров'я – сонячний куточок
 З добрими і щирими людьми.
 З різних мов тут сплетений віночок,
 Як брати, в сім'ї живемо ми...

2. Прочитай, відгадай, спиши перше речення.

Тут народився, живеш,
 Їдеш – сумуєш.
 Як звуть це місце,
 знаєш?

_____

3. Подумай і продовж.

Батьківщина це – ...

Розфарбуй символи Придністров'я.

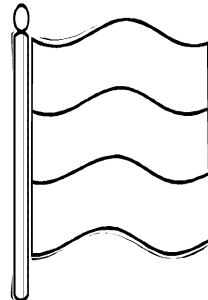

герб

гімн

прапор

Урок 2. РОДИНА

1. Прочитай. Чітко вимовляй звуки [а], [о].

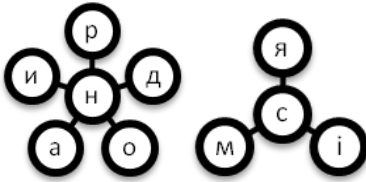

Хай живе наш рідний дім!
 Тепло й затишно у нім.
 Тут і тато, тут і ненька,
 І бабусенька рідненька,
 І веселий наш дідусь
 Крутить пишний сивий вус.

Є. Железнякова

– Назви членів сім'ї у цьому вірші.

2. Збери низку букв, щоб утворилися слова. Запиши.

3. Поєднай частини прислів'їв.

Добрі діти – батькам вінець,
 Козацькому роду
 Шануй батька й неньку,
 Яке дерево, такі його квіти,
 Немає цвіту білішого, як
 цвіт на калині,

немає переводу.
 а злі діти – батькам
 кінець.
 які батьки, такі й діти.
 то й буде тобі гладенько.
 немає роду ріднішого,
 як мати дитині.

– Чого навчають ці прислів'я?

Урок 3. ШКОЛА. ЗВУК [Ч]

1. Мовна розминка. Відгадай загадку.

Чистенькі віконця

Сміються до сонця.

Діточки докола.

Наша рідна _____ .

2. Прочитай і спиши.

Ось наша школа. Наша школа хороша. Вона простора. Там наш клас.

3. Відгадай кросворд.

– Яке слово зайве? Чому?

4. Доповни речення потрібними за змістом словами.
Пронумеруй правильно речення, щоб утворився текст.

[   ]

Та раптом

зупинилися здивовані.

[   ] Падав дрібний . [   ] Вони подружилися з ним і назвали _____.

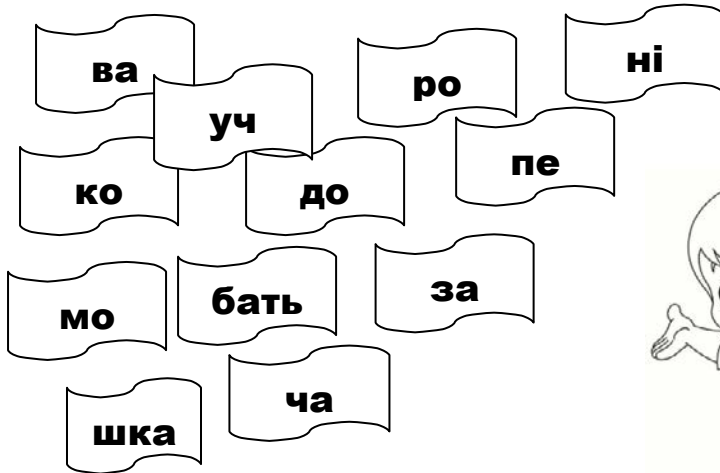
ранок. [   ] Перед ними на стежці сиділо мокре і жалібно нявчало. [   ] Хотілося швидше добігти до

[   ]

вирішили забрати у свій клас.

5. Склади якомога більше слів із поданими складами.

Урок 4. КЛАС. БУКВИ И, І

1. Читання чистомовки.

Мо – мо – мо – до школи йдемо.

Ми – ми – ми – нові килими.

Ме – ме – ме – хто книжку візьме?

Ам – ам – ам – нікому не дам.

Ум – ум – ум – в класі шум.

2. Буратіно випадково випустив із рук «Букварика». Розсипалися склади. Допоможи йому зібрати слова.

ти, ді _____ ні, уч _____

рок, у _____ шит, зо _____

ка, руч _____

рер, ва, пе _____

лі, о, вець _____

– Що спільного між цими словами?

3. Доповни речення, щоб вийшла розповідь про твою класну кімнату.

Наш клас _____, _____,

_____. У класі є _____,

_____. Ось шафа.

У шафі _____ . А це вікно. Воно

_____. Ось стіна

та підлога. Це двері.

4. Спиши вірш.

Ось і школа, ось і клас,
Він давно чекає нас,
І прийшли ми всі сюди,
Щоб учитись і рости.

– Спробуй вивчити вірш самостійно.

5. Робота за малюнком. Склади невеличкий текст за його початком та малюнком.

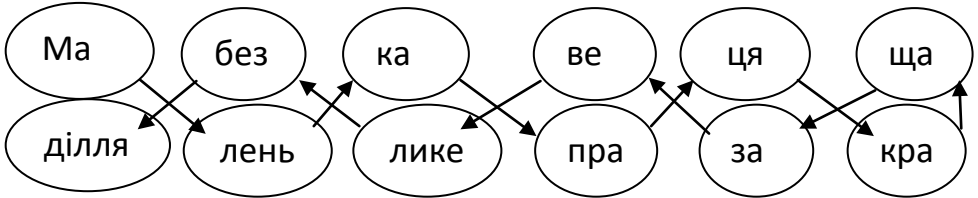
Задзвенів
дзвоник
і вчителька
запросила
всіх до класу.
Почався урок...

– Розфарбуй малюнок.

1. Прочитай виразно прислів'я.

– Поясни значення прислів'я.

Запам'ятай:

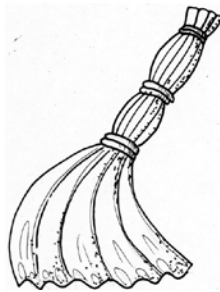
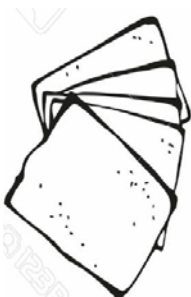

Охайний – той, хто дотримується всюди і в усьому чистоти й порядку.

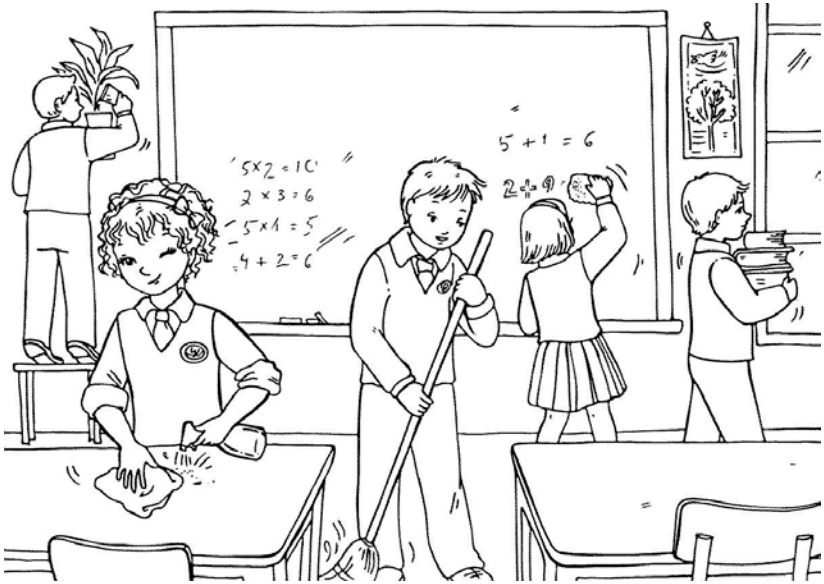
2. Розглянь малюнки. Назви предмети. Розкажи за малюнками. Свою розповідь будуй так:

Ганчіркою мию дошку.

3. Розкажи, хто що робить на малюнку. Розфарбуй.

4. Доповни текст. Запиши.

Для того, щоб у класі завжди було чисто, прибрано, ми назначаємо чергових. Чергові прибирають клас:

І тому в класі завжди чисто.

– Підкресли букви И, І.

Урок 6. ВВІЧЛИВІСТЬ. ЗВУК [У]

1. З'єднай і прочитай прислів'я.

2. Запиши з надрукованого.

У, у. Учень, учитель. Учитель учить учнів.

3. Склади діалоги за ситуативними завданнями.

_____ – кажеш ти учителеві,
товаришам, коли заходиш до класу.

_____ – кажеш ти, коли
йдеш зі школи додому.

_____ – щиро промовляєш
за зроблену тобі послугу.

Запам'ятай:

Ввічливість – це прояв доброти і турботи про людей.

4. Запиши «чарівні» слова, які ще знаєш.

5. Озвуч малюнки. Розфарбуй.

Урок 7. ВДОМА. ЗВУК [Ц']

1. Читання чистомовки. Чітко вимовляй звук [ц'].

Ця – ця – ця – гарна мильниця.

Ці – ці – ці – гарні лапки в ки... .

Це – це – це – кругленьке ли... .

Ац – ац – ац – побудували пал... .

2. Завдання для кмітливих. Утвори нові слова.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ

3. Переклади українською мовою. Запиши. Добери заголовок.

Петя учится в первом классе. А его сестричка

Маша ещё не учится в школе. Она пойдёт в школу уже в следующем году.

4. Заповни «сходінки».

ц	у				
				ц	і
			ц	е	

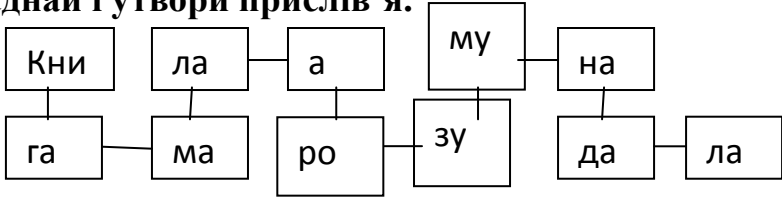
ц	и				
				ц	ь
				ц	ь

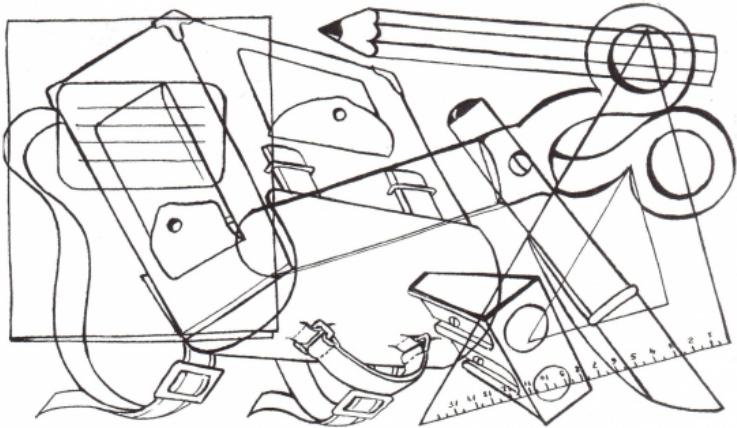
Урок 8. НАВЧАЛЬНІ РЕЧІ

1. З'єднай і утвори прислів'я.

– Поясни значення прислів'я.

2. Знайди на малюнку навчальні речі. Запиши їхні назви.

3. Спробуй відповісти на питання.

(який?)...

(який?)...

(які?)...

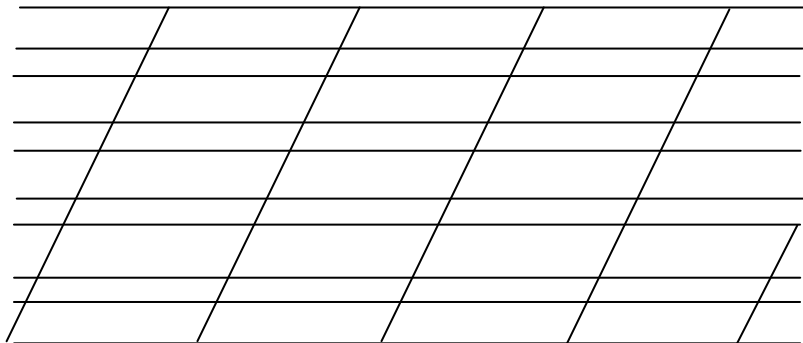
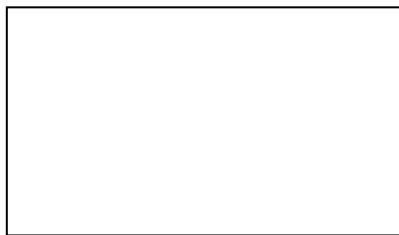

(яка?)...

4. Роз'єднай слова, запиши загадку. Намалюй відгадку.

Дуже потрібна всім –
І дорослим і малим.
Всіх я розуміючу,
А сама завжди мовчу.

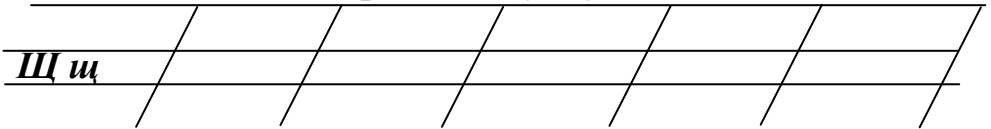
Урок 9. БУКВА Щ

1. Уважно прочитай і скажи, сполучення яких звуків ми чуємо у цьому вірші найчастіше?

Щітка щітці говорила:	Щоб дві щітки не
– Я щоранку щось	сварились,
робила.	Ми раненько пробудились.
Щітка щітці відказала:	Одна – вікна промиває,
– Ти щоранку міцно	Друга – килим вичищає.
спала.	

2. Чистописання. Пропиши букву Щ.

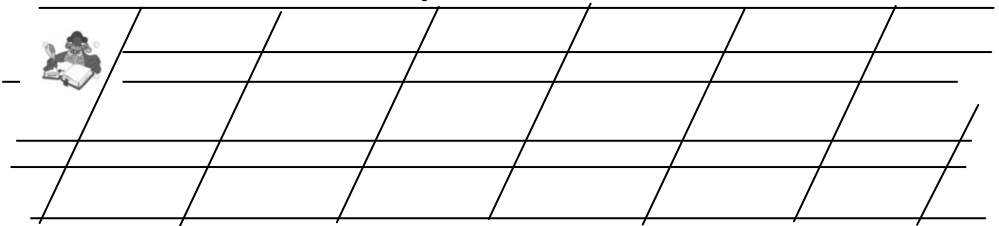

Запам'ятай:

Буква Щ завжди позначає 2 звуки [щч].

– Запиши 5 слів із буквою Щ.

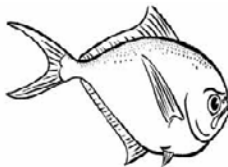
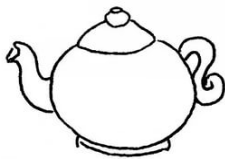
3. Прочитай. Вивчи скоромовку напам'ять.

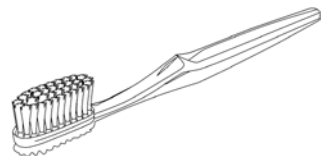
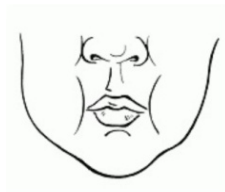
Дощ хлющить на зелен плющ,
Під плющем сховався хрущ.
Каже щиро хрущ плющу:
– Не боюся я дощу!

4. Розфарбуй ті малюнки, у назвах яких є буква Щ.

Щ

– Склади з ними 3 речення.

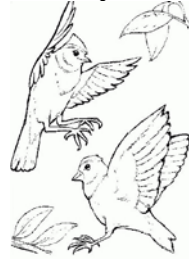

Урок 10. ЗНАЙОМСТВО. ЗВУК [Г]

1. Прочитай виразно. Випиши слова зі звуком [Г].

На галявині у лісі
 Гомоніли на горісі,
 Потішались горобці –
 Галасливі стрибунці:
 Гралися, сміялися,
 На гіллі гойдалися.

2. Дай імена дітям та мурашкам. Познайом їх.

3. Відгадай ребуси. □

Г +

'ОХ

4. Із поданих груп слів склади і запиши речення.

По гриби

сонячний, день, був, осінній.

бігли, діти, до, весело, стежкою, лісу.

Blank handwriting practice lines for the first sentence.

по, вони, гриби, в, прийшли, ліс.

сміються, в, розбрелися, лісі, шукають, один
одного.

Blank handwriting practice lines for the second sentence.

свіженькі, гриби, збирають.

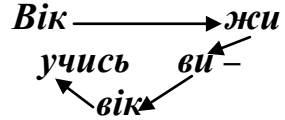
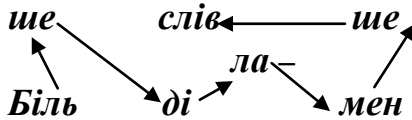
повні, ось, й, уже, кошики.

Blank handwriting practice lines for the third sentence.

Урок 11. ЗМІНЮВАННЯ ПРИГОЛОСНИХ [Г, К, Х//З, Ц, С]

1. З'єднай і утвори прислів'я.

– Як ти їх розумієш?

Запам'ятай:

Змінювання звуків – це чергування:
звук [К] – чергується зі звуком [Ц'],
[Г] – зі [З'], [Х] – зі [С'].

*Наприклад: нога – на нозі, рука – на руці,
вухо – у вусі.*

2. Відгадай загадки. Запиши відгадки. Зміни слова так, щоб відбулося чергування, і запиши ці 8 слів.

Дуже я потрібна всім:
І великим, і малим.
Всіх я розуму учу,
А сама завжди мовчу.

Спритний майстер у стрибках:
На деревах, по гілках.
Вся руда, пухнастий хвіст,
Рідний дім для неї – ліс.

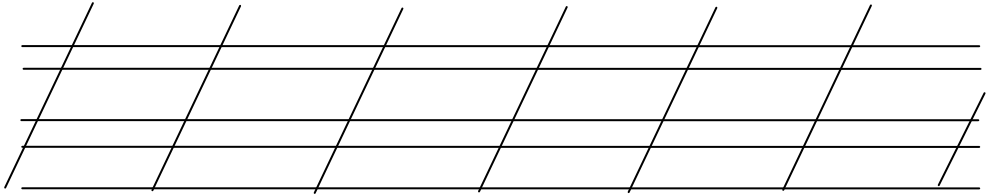

Blank writing lines for the answer.

Щоб мені кудись дійти,
 Треба всю її пройти.
 Бере початок від порога
 Далека чи близька ...

Не розбивши горщика, не
 з'їси кашки.

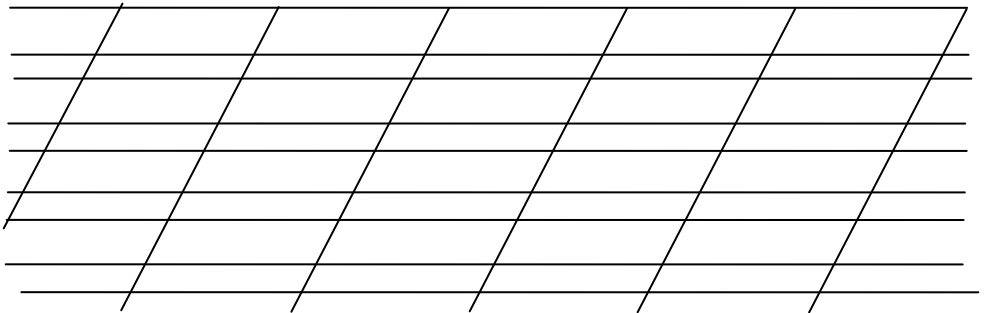
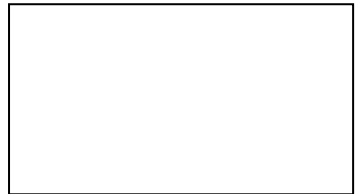
3. Спиши і вивчи напам'ять. Намалюй фрагмент.

Смужечка на смужечці -
 Наша Мура мружиться.

Мружиться – не журиться,
 А муркоче й жмуриться.

– У якому слові відбувається чергування?

4. Завдання для кмітливих. Утвори нове слово, змінюючи одну букву.

с	і	н	о
к	і	н	о
т	і	н	ь

к	о	л	о	с
г	о	р	о	д

к	о	р	о	в	а
б	о	р	о	д	а

Урок 12. ЗВУКИ [Б], [Д], [Ж], [З]

1. Прочитай виразно, роз'єднай слова. Відгадай загадку, запиши і намалюй відгадку.

Бігмалесенький
Садочком,
Бувзвірятком –
Ставклубочком. _____

– Назви слова, в яких є звуки [Б], [Д], [Ж], [З].

2. Знайди зображені предмети. Запиши їхні назви. Підкресли звуки [Б], [Д], [Ж], [З]. Склади з одним із записаних слів речення (усно).

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3. Прочитай. Поясни фразеологізми.

Втерти носа.
Ведмідь на вухо наступив.
Гризти граніт науки.

Урок 13. БУКВИ Е, Є

1. Прочитай слова у стовпчиках.

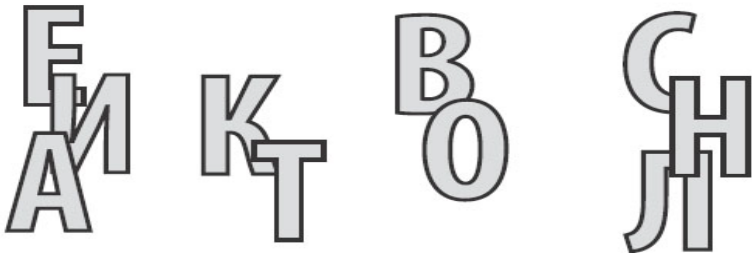
виграє
виливає
бризкає

синіє
прудкий
гойдатись

обізватись
велетень
напуває

– Назви слова, у яких є букви Е, Є.

2. Гра «Знайди букву». На малюнку заховалися букви. Спробуй їх знайти.

– Які слова можна скласти, використовуючи ці букви?

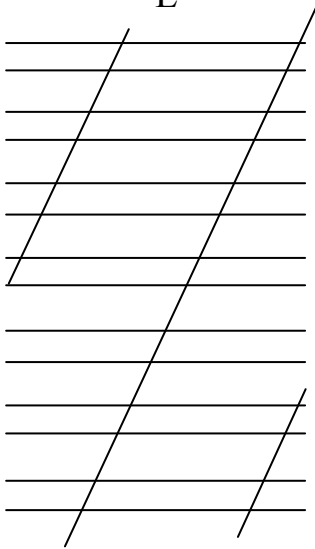
3. Запиши слова у два стовпчики: 1-й стовпчик – слова з буквою Е, 2-й стовпчик – слова з буквою Є.

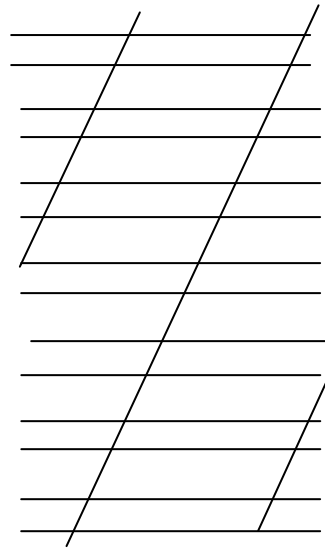
Вечірнє, Євгенко, тепло, повертається, екран,
Єреван, читає, небо, шиє, шевчик, Єва, подарує.

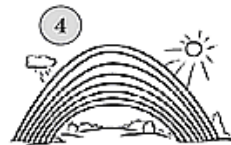
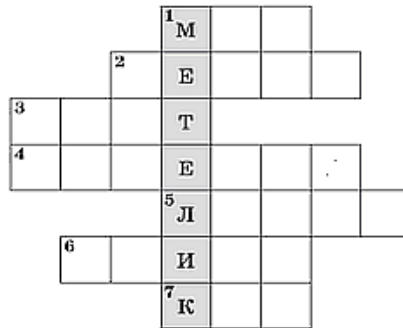
Е

Є

4. Розгадай кросворд.

Урок 14. ЗАКРІПЛЕННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ СЛІВ ІЗ БУКВАМИ Е, Є

1. Прочитай вірш.

Єноти вивели гуляти
Своє єдине дитинча.
За їх сім'єю вовк зубатий
Єхидно стежить з-за куща.

– Назви слова з буквами Е, Є.

2. Прочитай слова. Склади та запиши із них речення. Підкресли у словах букви Е, Є.

Лелека, на, одній, стоїть, нозі.

Скине, в, голову, небо, зоряне.

Дзьоба, до, зірок, яскравих, підійме.

3. Розгадай ребуси.

– Склади речення з відгадками (усно).

Урок 15. ОВОЧІ, ФРУКТИ

1. Прочитай виразно чистомовку.

Ила – ила – ила –
хмара сонечко закрила.
Ім – ім – ім – прокотився гр.... .
Ощ – ощ – ощ – і полився д... .
Щу – щу – щу – раді люди всі до... .
Ай – ай – ай – буде гарний урожай... .

2. Запиши спочатку слова, що позначають назви фруктів, потім – овочів.

Груша, лимон, огірок, капуста, абрикос, редис,
яблуко, персик, помідор, апельсин, картопля, перець.

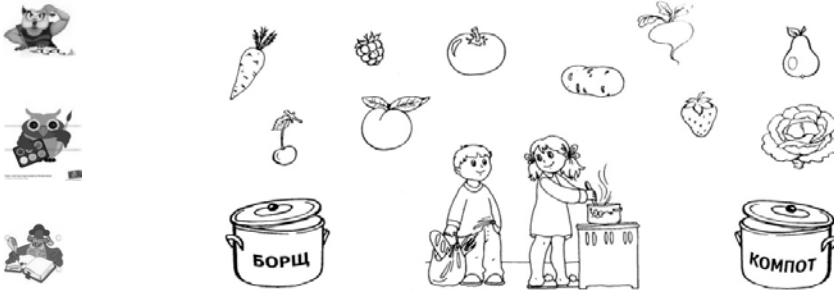

Фрукти

Овочі

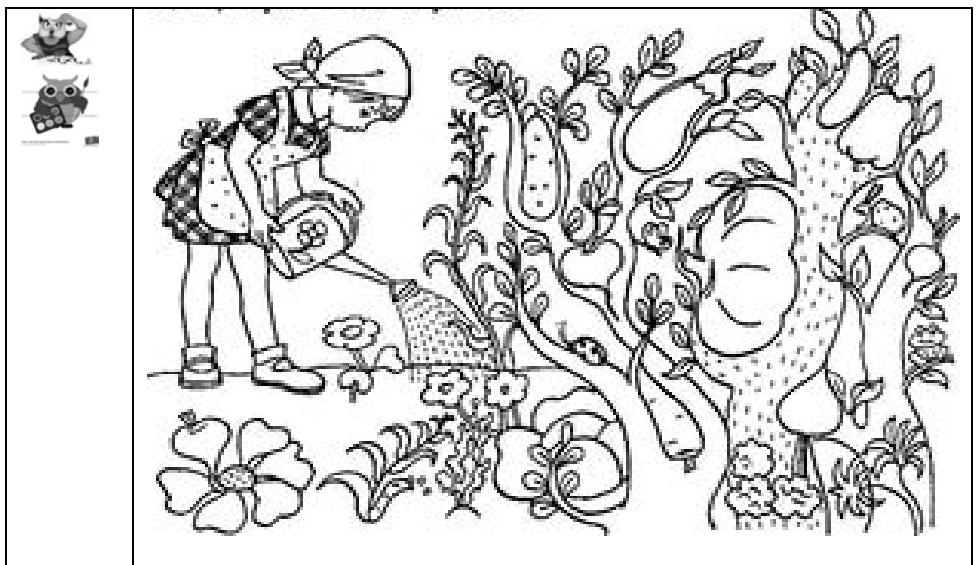

3. Робота за малюнком. Поміркуй, що ти покладеш у компот, а що – у борщ.

– Склади з одним із них речення.

4. Які овочі тут сховалися? Склади розповідь (усно).

Урок 16. ЗОЛОТА ОСІНЬ

1. Прочитай та спробуй вивчити скоромовку.

Лис малий і більший лис
По гриби ходили в ліс.

2. Відгадай ребуси.

ЖОВ

П=Т

+ ОПАД

- Це місяці якої пори року?
- Якого місяця не вистачає?

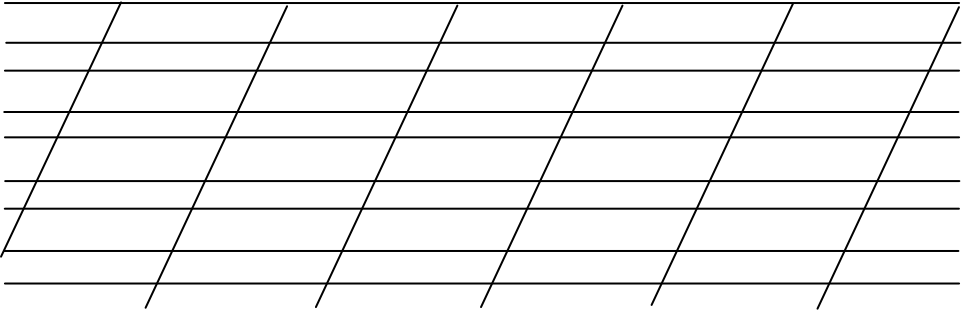
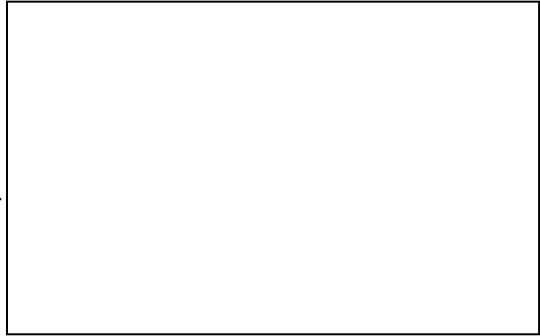
3. Озвуч малюнки. Розфарбуй.

4. Спиши вірш. Добери заголовок. Намалюй фрагмент.

Осінь фарби готувала,
У відерця наливала.
Змішувала, чаклувала,
Потім все розфарбувала.

5. Встав пропущені слова так, щоб вийшла розповідь на тему «Осінь». Використовуй слова з довідки.

Настав _____ ранок. Світить
_____ сонце. По низькому _____
пливуть _____. _____ сильний
вітер _____ різнобарвне листя. Настає
_____ пора _____.

Довідка: поривчастий, листопаду, хмари, тьмяне, кружляє, листопадовий, сумна, небу.

Урок 17. ПОДОВЖЕННЯ ЗВУКІВ

1. Прочитай. Спробуй перекласти російською мовою. Склади речення з деякими словами.

Пла
Бага
Взу
Смі
Жи

ття

гі
вугі
зі
бади
прова

ля

Запам'ятай:

Інколи приголосні звуки вимовляємо довше, тобто **подовжуємо**. На письмі такі подовжені приголосні позначаємо подвоєними літерами, наприклад: *читання, взуття*.

2. Прочитай. Відгадай загадку. Намалюй відгадку.

Малесенькахатка,
Авній – коліщатка.

				н	н		
--	--	--	--	---	---	--	--

3. Кмітливим. Користуючись алфавітом, запиши слова.

22	24	6	6	33

22	23	1	23	23	33

10	12	16	16	33

Урок 18. ПОВТОРЕННЯ

1. Прочитай. Дай відповіді на питання.

Івасик та Тарасик

Івасик ловив рибку. Все, що зловив, склав у кошичок, закинув кошичок на плечі та й іде додому. Побачив його Тарасик та й тихенько, тихенько за ним. Думає, як би витягти рибку.

Тільки Тарасик підкрався до кошичка, а Івасик почув, що хтось іззаду до кошичка добирається та й озирнувся. Тарасик одскочив, руки заклав назад, голову задер – іде, наче то не він до кошичка добирався.

Пішов Івасик далі. Йде собі спокійно, а Тарасик знову підкрався, заклав у кошичок руку – та як заверещить!

Великий рак вчепився йому в палець! Бо в кошичку не тільки рибка була, а й раки. А Тарасик аж скаче, так йому болить.

Івасик обернувся, побачив та й сміється з Тарасика: «Ага! Попався!»

Насилу Івасик одчепив од пальця рака. Одчепив, поклав у кошик та й пішов собі додому. А у Тарасика палець розпух, кров з нього капає... Плаче бідний.

1. Куди Івасик склав все, що зловив?

- А. У торбинку.
- Б. У кошичок.
- В. У кульок.

2. Про що думав Тарасик?

- А. Як би витягти рибку.
- Б. Як би упіймати рака.
- В. Як би забрати кошичок.

3. Чому Тарасик заверещав?

- А. Тому що вколов палець.

Б. Тому що рак вчепився йому в палець.

В. Бо побачив якусь страшну тварину.

4. Яке речення виражає головну думку?

А. Івасик ловив рибку.

Б. Насилу Івасик одчепив од пальця рака.

В. Тарасик поплатився за те, що хотів витягнути рибку з чужого кошичка.

Урок 19. КВАРТИРА. МЕБЛІ

1. Прочитай виразно вірш.

Меблі

У квартири теплі
заселялись меблі.
Залюбки кімнати
стали обирати.
Рушив комод в спальню,
а диван – в вітальню.
Слідом до світлиці –
стіл, сервант, полиці.

А стелаж з книжками –
в кабінет до мами.
Шафа черевата –
у кімнату тата.
А маленьке ліжко
прокрадалось нишком
у мою кімнату.
Тут я буду спати.

– Назви із вірша предмети меблів.

2. Що яке? (розповідь за малюнком).

Зразок: Ліжко – широке, м'яке, зручне.

3. Склади розповідь про свою кімнату.

Я маю свою кімнату. Вона _____,
_____, _____ . У моїй
кімнаті стоїть _____, на якому я
_____. Біля вікна –
_____. На стіні висить
_____, _____ .
У кутку стоїть _____, у якій ми
зберігаємо свій одяг. На підлозі простелений
_____, а на стіні
_____.

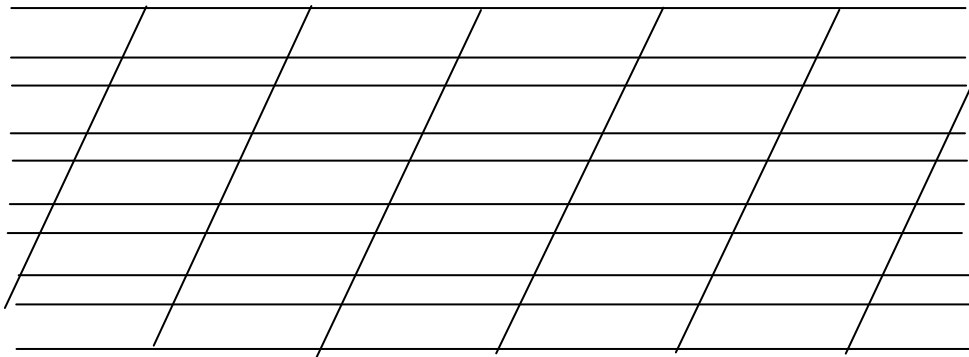
4. Відгадай і спиши загадку. Запиши та намалюй відгадку.

Є комп'ютерний, письмовий,
Однотонний, кольоровий.
Ми за ним навчаємось,
Пишемо і граємось.

_____

3. Озвуч малюнки.

4. Дай відповіді на питання. Який посуд?

Тарілка – _____

Каструля – _____

Чашка – _____

Ложка – _____

Склянка – _____

5. виправ речення. Свою відповідь поясни.

Борщ – у склянці, а молоко – у мисці.

Мама поставила пляшку з борщем у гарячу піч.

Суп їдять виделкою, а салат – ложкою.

У глечик налили каші.

Сіль – у цукорниці, а цукор – у сільниці.

Урок 21. РАНОК ШКОЛЯРА

1. З'єднай і прочитай прислів'я.

*Ра-нок зуст-рі-чай за-ряд-ко-ю,
ве-чір про-во-джай про-гу-лян-ко-ю.
– Як ти розумієш його? Свою відповідь поясни.*

2. Розглянь малюнки. Пронумеруй. Озвуч.

3. Розкажи про свій розпорядок дня. Запиши.

Я вранці встаю,

Handwriting practice lines consisting of horizontal lines and diagonal lines forming a grid for writing.

Довідка: вдень, увечері, вночі, снідаю, вечеряю, обідаю, виконую уроки, ходжу на тренування, виходжу на прогулянку.

4. Намалюй предмети, які допомагають тобі доглядати за своїм тілом.

A large empty rectangular box for drawing.

Урок 22. ХТО КИМ ПРАЦЮЄ

1. Мовна розминка. Прочитай віршик. Вивчи напам'ять. Випиши професії з вірша.

Все запише секретар,
На воротах – воротар,
Хворого лікує лікар,
Тістечка готує пекар,
Вчитель вчить дітей у школі,
Хлібороб працює в полі.

2. Перестав правильно букви та прочитай казочку про порося. Спробуй відповісти на питання.

Порося лежало на **дпіліоз** та мріяло про свою професію. Воно поглядало на **пторерт** дідуся, який був моряком та **впалва** на пароплаві. Тато працював машиністом та перевозив **пжавсаирі** на поїзді. Мама у нього – перукар. Вона робить **чзиаіск** на пухнастих хвостиках папузі, **кідниу**, гусці, курці.

Але **псороя** хотіло обрати іншу професію.

«Пастух пасе корів; пасічник доглядає за бджолами; листоноша носить **илист**; піаніст грає на піаніно; **тарсит** виступає у театрі; співець співає пісні; тесляр робить із деревини вікна, рами, **стиол**; швець шиє **патльо**, сукні, хустинки. Але це мені не підходить, – міркувало порося, – Я дуже **блюлюю** поїсти. Стану краще пекарем! Напечу

на свято пиріжків, тістечок, пєвчиа. Ні, кухарем все ж краще! Приготую смачні пельмені, плов, борщ, картоплю та пригощу своїх гостей. Отак, я, мабуть, і вирішу!»

– Скажи, яку ж професію обрало собі порося? Чому?

– А про які професії ти почув у казці?

– Ким працює тато поросятка? А ким – мама?

3. Назви професії людей, зображених на малюнку.

4. З'єднай частини прислів'я. Як ти розумієш його?

Спиши.

Я-кий май-стер, та-ка й ро-бо-та.

Handwriting practice lines consisting of five sets of horizontal lines, each set divided into four vertical columns by diagonal lines.

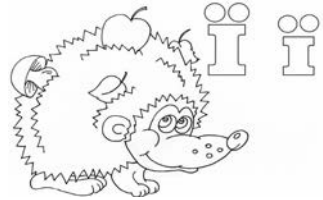

Урок 23. БУКВА Ї

1. Прочитай виразно. Вивчи напам'ять.

– Ранні птахи солов'ї,
Покажіть нам букву ї!
– Буква ї така ж, як і,
Тільки крапок зверху дві.

Запам'ятай:

Буква Ї завжди позначає 2 звуки [йі].

2. Каліграфічна хвилинка.

ї ї

3. Прочитай. Спиши перших 3 речення.

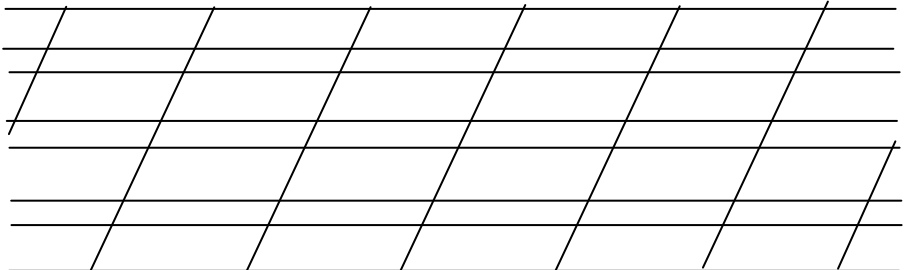

Їжаченята

У було двоє . Вони були кругленькі, мов клубочки. Покотилися клубочки їжу шукати. Котяться садом, городом. Аж

бачать – , їсть солодку .

4. Розфарбуй ті малюнки, у назвах яких є буква І.

– Склади з ними речення.

Урок 24. ПРОДУКТИ. ЇЖА

1. Мовна розминка. Читання чистомовки.

Чок-чок-чок – ось червоний бурячок.
 Чу-чу-чу – я капусту посічу.
 Щок-щок-щок – в чавунці варю борщок.
 Чний-чний-чний – і зварився борщ
 смачний.

2. Прочитай слова.

хліб	цукор	молоко	ковбаса
печиво	цукерки	морозиво	олія
тістечка	сіть	сир	пирогои

– Назви ті продукти, українські назви яких схожі з російськими назвами.

– Склади 3 речення з цими словами.

Handwriting practice lines consisting of four columns of parallel lines.

3. Прочитай текст.

Гарбузяна каша

Мама зварила каші, насипала в і поставила на перед . Її звали Олеся. „Я не їстиму гарбузяної каші, – сказала . Я люблю картоплю”. „Тоді я піду до іншої . Піду до Іринки”, – сказала гарбузяна каша і скомандувала : „Нас тут не люблять, і ми йдемо геть. Вперед!”. покотилася по і стрибнула на . „Стривай! – крикнула . – Я пожартувала. Не ходи до . Я сама тебе з’їм”.

А з вами, діти, часто таке буває, коли хочеться лише того, що є у когось? журнал "Ангелятко", №3, 2007 р.

4. Переклади російські фрази українською мовою.

Чай в стакане _____

Конфети в вазі _____

В пакеті сливки _____

Масло в бутылке _____

Пирожное в руке _____

Уроки 25-26. БУКВОСПОЛУЧЕННЯ ЇО, ЙО

1. Прочитай слова у стовпчиках.

йорж

гайок

йод

льох

сьомий

льотчик

бойовий

бадьорість

знайомий

мільйон

майор

Льоня

Запам'ятай:

В середині слова
після **приголосної**
букви.

Наприклад: *Льоня,*
сьогодні

1. В середині слова
після **голосної** букви

Наприклад: *майор,*
знайомий

2. На початку слова:

Наприклад: *йод,*
йогурт

Виняток: *бульйон,*
зйомка, мільйон,
підйомний.

2. Встав пропущені орфограми ЙО чи ЇО.

.....рж, тр.....х, сл.....за, с.....мий, ма.....нез,

ра.....н, буль.....н, ма.....р, син.....го, ...гурт,

л.....х, л.....тчик, міль.....н.

3. Прочитай речення.

Мій тато працює

У лелеки довгий

Мій брат дуже любить їсти

Мама зварила

– Запиши два речення на свій вибір.

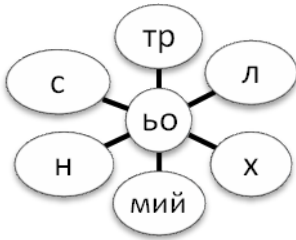

4. Заповни «сходишки».

й	о				
й	о				
		й	о		
й	о				

	ь	о				
		ь	о			
			ь	о		
			ь	й	о	
		ь	о			

5. Прочитай слова у «чарівних» колах.

6. Усно опиши квітку льону за запитаннями. Розфарбуй.

1. Яке в льону стебло?
2. Які в нього листочки?
3. Якого кольору пелюстки?
4. Де росте льон?
5. Для чого використовується рослина?

7. Намалюй предмети, в назвах яких зустрічається орфограма ЪО, ЙО.

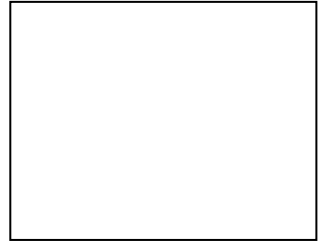

Урок 27. ЗВУКИ [ДЖ], [ДЗ], [ДЗ']

1. Прочитай і відгадай загадку. Намалюй відгадку.

Є чарівник у школі в нас,
 Ану, впізнайте, хто він?
 Озветься – тиша йде у клас.
 Озветься ще раз – гомін.
 Щоб не спізнитись на урок,
 Нам голос подає _____

Запам'ятай:

Для позначення злитих звуків (африкатів)

[дж], [дз], [дз'] пишуться дві літери і

з'єднуються вгорі дужкою. Розривати дж, дз

при переносі не можна!!!!

Наприклад: дже-ре-ло [дж е р е л о].

2. Запиши слова з афrikатами [дж], [дз], [дз'].

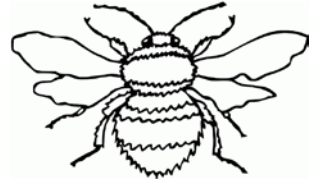

Handwriting practice lines consisting of five sets of horizontal lines with diagonal lines forming a grid for writing.

3. Прочитай. Вивчи напам'ять.

Старий джміль купив жилет.
Джемпер, джинси та жакет.

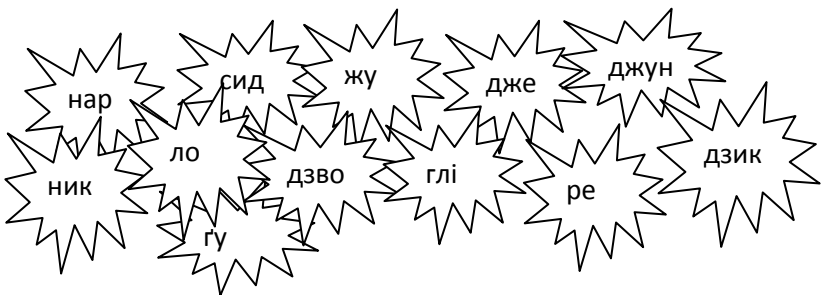

4. Озвуч малюнки.

– Одне речення запиши.

5. Кмітливим. Склади з поданих складів слова.

Урок 28. БУКВА Г

1. З'єднай слова і прочитай.

Г

- ава
- удзик
- рунт
- рати

Г

- лей
- анок
- едзь
- роно

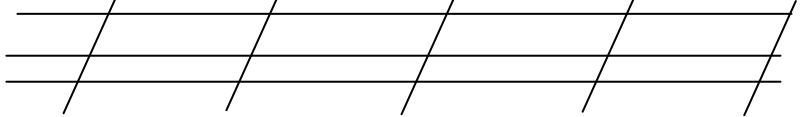
Г

- уля
- ума
- ніт
- азда

2. Каліграфічна хвилинка.

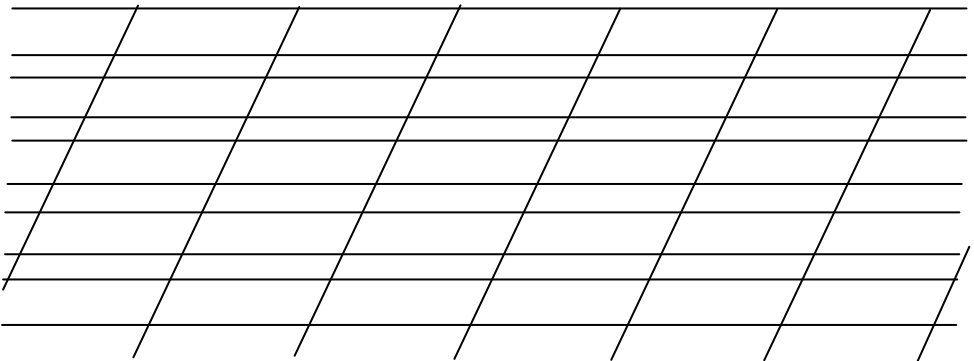
Г г

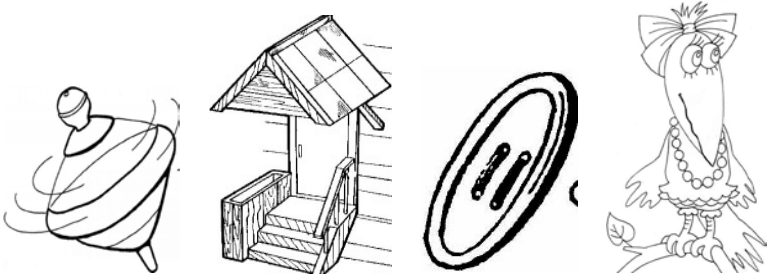
3. Прочитай і спиши.

Буква Г відродилася знову,
 Стала всім вона знайома.
 Ганок, гава, дзига, грати,
 Газда, ґрунт і гелґотати.

4. Підпиши малюнки.

– Склади з кожним із цих слів словосполучення.

5. Намалюй свої предмети, назви яких починаються на букву Г.

6. Кмітливим. Поясни фразеологізми.

Гострий на язик – ?
Може гори перевернути – ?
Гав ловить – ?
Крутиться дзигною – ?

Урок 29. АПОСТРОФ

1. Прочитай виразно вірш. Вивчи напам'ять.

Жив та був малий Апостроф.
 У житті йому непросто.
 Потребує порятунку,
 Бо не має він притулку.
 Де, скажіть, малюк живе?
 В Алфавіті? Ні! Ніде!..

Запам'ятай:

Апостроф пишеться у словах після губних приголосних **Б, П, В, М, Ф** та **Р** перед **Я, Ю, Є, Ї**.
 Наприклад: *голуб'ятня, комп'ютер, здоров'я, пам'ять, пір'їна.*

2. Встав пропущену орфограму. Спиши.

Дерево з верхів_я сохне.

Спить солов_їним сном.

Я знаю багато прислів_їв.

3. Розгадай ребуси з апострофом.

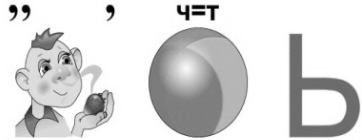

---

4. Намалюй предмети, у назвах яких є апостроф.

Урок 30. АПОСТРОФ

1. Прочитай слова у чарівних колах.

Запам'ятай:

При переносі апостроф не відокремлюється від попередньої букви: *бур'-ян, солов'-їний.*

2. Переклади українською мовою.

У Демьяна есть уже девять кроликов. Живут они в деревянных клетках. Кролики дают людям мясо и мягкую шубку. Демьян со своей мамочкой бережно ухаживают за животными. Им помогает маленькая Марьянка.

3. Запиши два перших речення з тексту.

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines with diagonal lines forming a grid for writing.

Урок 31. ЛІЧБА

1. Прочитай виразно лічилку.

Раз, два, три, чотири, п'ять –
Вийшов зайчик погулять.
Як нам бути, що зробити?
Треба зайчика зловити.
Будем знову рахувать:
Раз, два, три, чотири, п'ять.

2. Розташуй предмети за порядком. Свою відповідь складай так: *Перший м'яч, друга...*

ПРЕДМЕТИ

The image shows a collection of ten objects arranged in a grid-like fashion. At the top center, the word "ПРЕДМЕТИ" is written in large, bold, black letters. Below it, the objects are as follows:

- Top row: a ball, a bowl, a strainer.
- Middle row: a bunch of grapes, a teddy bear, an apple.
- Bottom row: a carrot, a teapot, a lemon.

3. Поєднай частини прислів'їв.

Сім разів відміряй,
За словом
Старий друг
Семеро

в кишеню не полізе.
краще нових двох.
одного не чекають.
один – відріж.

– Поясни ці прислів'я. Запиши два з них на вибір.

4. Завдання для кмітливих. Утвори нові слова, користуючись алфавітом.

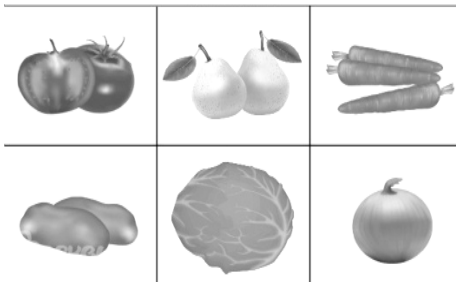
3	12	22	12	17

6	7	22	33	23	31

28	19	23	11	21	11

6	7	3	33	23	31

5. Розглянь предмети. Назви їх. Зміни слова за зразком: *одна капуста – багато капусти.*

Урок 32. ГРУДЕНЬ РІК КІНЧАЄ, А ЗИМУ ПОЧИНАЄ

1. Мовна розминка. Прочитай. Поміркуй, додай останнє слово в кожному реченні.

Ма – ма – ма –
 Вже надворі _____ .
 Іг – іг – іг –
 Скрізь лежить пухнастий
 _____ .
 Оз – оз – оз –
 Тріщить лютий
 _____ .

2. Чи знаєш ти, які назви мають зимові місяці?

Перший – _____ .
 Другий – _____ .
 Третій – _____ .

3. Знайди слова у довідці й поверни їх на місце.

Холодний грудень заховав під кригу
 _____ і _____. Укрив пухнастим
 інеєм _____. Позаганяв у глибокі
 нори _____,
 _____.
 Приспав _____ і _____.

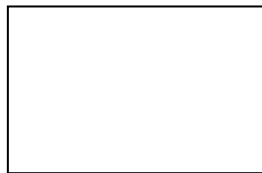
Довідка: комах, павуків, дерева, ставки, ріки, куці, дерева.

4. Спиши, відгадай, намалюй.

Легенька, пухнаста, біла.

Handwriting practice lines for the word 'сніжок' (snowflake).

Товстий, прозорий, крихкий.

Handwriting practice lines for the word 'лід' (ice).

Сріблястий, ніжний, льодяний.

Handwriting practice lines for the word 'сніжок' (snowflake).

5. Розглянь малюнок. Озвуч. Розфарбуй.

Урок 33. НОВОРІЧНІ ТРАДИЦІЇ

1. Прочитай. Відгадай загадку, намалюй відгадку.

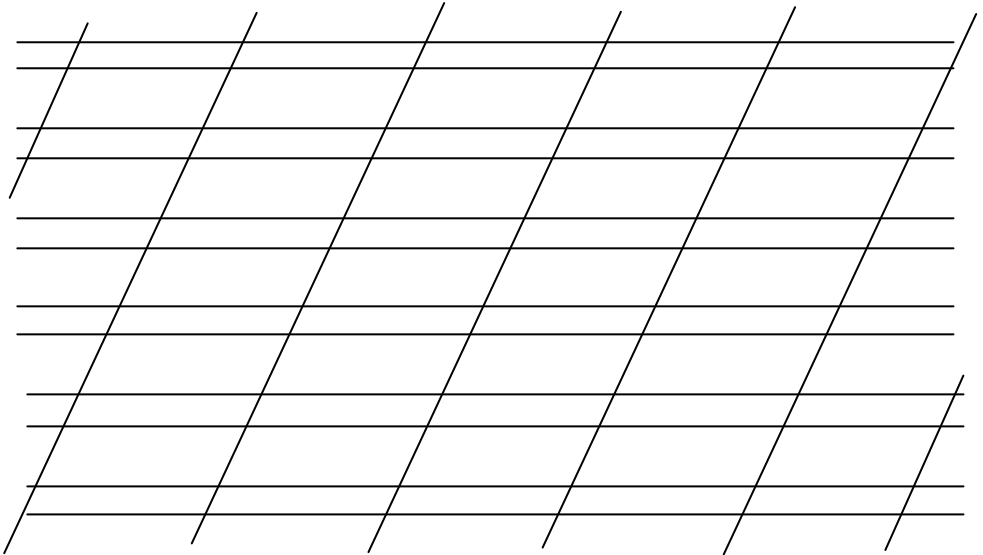
У святковому залі
Стоїть, як картинка,
Весела, зелена
Красуня _____ .

2. Виправ речення.

- 1) У святковому залі діти прикрасили дуб новорічними іграшками.
- 2) У Діда Мороза довга русява коса.
- 3) У Снігуроньки пухнаста сива борода.
- 4) У мішку Діда Мороза подарунки для дітей: сірники та запальнички, цибуля та перець.

3. Прочитай вірш.

На землі великій є одна країна,
Гарна, неповторна, красна, як калина.
І живуть тут люди добрі, працьовиті
І, скажу по правді, ще й талановиті.
Узимку гарних свят багато,
І дуже люблять їх малята.
Народ наш святкувати звик
Святого Миколая, Новий рік,
Різдво Христове, Василя –
Багата обрядами рідна земля!

– Про які свята іде мова у вірші?

Запам'ятай:

Новорічні свята:

19 грудня – Святого Миколая

1 січня – Новий рік

7 січня – Різдво Христове

14 січня – перший день нового року
за старим стилем

19 січня – Водохреща

4. Прочитай. Вивчи напам'ять колядку.

Проспіваю я колядку
На весь голос, на всю
хату:
– Коляд, коляд, колядин,
Колядую я один.

Коляд, коляд, колядочка,
Прокидайтесь, маляточка.
Прокидайтесь, годі спати,
Будем всі колядувати.

Урок 34. ПОВТОРЕННЯ

1. З'єднай слова і утвори прислів'я.

– Як ти розумієш це прислів'я? Склади з ним речення.

2. Прочитай речення і подумай, чи можна до них дібрати заголовок. Збери текст.

- ___ Встав Василько, струсив із себе сніг.
- ___ Весело дітям взимку.
- ___ Василько заїхав у сніговий замет і впав.
- ___ Діти каталися на лижах із гірки.
- ___ Під'їхав Петрик і сміється.

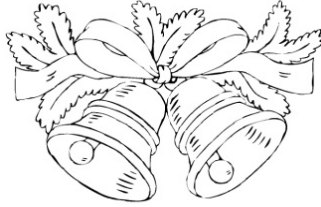
3. Склади текст (усно) за ключовими словами, з опорою на заголовок або ілюстрацію.

Годівничка
 Діти, взимку,
 годівниця, корм.

4. Напиши листа Дідові Морозу. Розфарбуй.

A large grid of lines for writing a letter, consisting of 10 vertical lines and 10 horizontal lines.

ЗМІСТ

Урок 1. Придністров'я – рідний край.....	5
Урок 2. Родина	6
Урок 3. Школа. Звук [ч]	8
Урок 4. Клас. Букви и, і	10
Урок 5. Чергування. Букви и, і	12
Урок 6. Ввічливість. Звук [у]	14
Урок 7. Вдома. Звук [ц'].....	16
Урок 8. Навчальні речі	17
Урок 9. Буква Щ	19
Урок 10. Знайомство. Звук [г]	21
Урок 11. Змінювання приголосних [г, к, х//з, ц, с].....	23
Урок 12. Звуки [б], [д], [ж], [з]	25
Урок 13. Букви е, є	26
Урок 14. Закріплення навичок читання слів із буквами е, є	28
Урок 15. Овочі. Фрукти	29
Урок 16. Золота осінь	31
Урок 17. Подовження звуків	33
Урок 18. Повторення	34
Урок 19. Квартира. Меблі	35
Урок 20. Посуд	37
Урок 21. Ранок школяра	39
Урок 22. Хто ким працює	41
Урок 23. Буква Ї	43
Урок 24. Продукти. Їжа	45
Урок 25-26. Буквосполучення ьо, йо.....	47
Урок 27. Звуки [дж], [дз], [дз']	50

Урок 28. Буква г	52
Урок 29. Апостроф	54
Урок 30. Апостроф	56
Урок 31. Лічба	57
Урок 32. Грудень рік кінчає, а зиму починає	59
Урок 33. Новорічні традиції	61
Урок 34. Повторення	63